

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของครอบครัวในการส่งสมาชิกที่พิการเข้าสถานสงเคราะห์ กรมประชาสงเคราะห์” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) แบบสัมภาษณ์เฉพาะเจาะจง (Purposive Method) และศึกษาสัมภาษณ์เจาะลึก (Case Study) โดยการศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) และการศึกษาภาคสนาม (Field Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของครอบครัวในการส่งคนพิการเข้ารับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์ (2) ศึกษาข้อคิดเห็นของนักสังคมสงเคราะห์เกี่ยวกับผลดี ผลเสีย ที่ครอบครัวได้รับในการส่งคนพิการเข้ารับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์ และ (3) เสนอแนะแนวทางการพัฒนาช่วยเหลือครอบครัวที่มีสมาชิกพิการ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่เป็นครอบครัวของคนพิการในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่มาติดต่อขอรับบริการจากกรมประชาสงเคราะห์ 2 กลุ่ม ได้แก่ ครอบครัวที่ติดต่อขอส่งคนพิการเข้าสถานสงเคราะห์ จำนวน 120 ราย และครอบครัวที่มาติดต่อขอรับบริการสวัสดิการเพื่อคนพิการ จำนวน 100 ราย รวมทั้งสิ้น จำนวน 220 ราย

ผู้ศึกษานำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์สมการการจำแนกประเภท (Discriminate Function Equation) เพื่อให้ได้ตัวแปรที่บ่งชี้ความแตกต่างของการตัดสินใจในการส่งสมาชิกในครอบครัวที่พิการเข้าสถานสงเคราะห์ กรมประชาสงเคราะห์ และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) นอกจากนี้จัดทำกรณีศึกษาจำนวน 6 ครอบครัว รวมทั้งสัมภาษณ์นักสังคมสงเคราะห์ที่ปฏิบัติงานในสถานสงเคราะห์คนพิการของกรมประชาสงเคราะห์ จำนวน 9 คน เพื่อหาข้อมูลประกอบผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ คือ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของครอบครัวคนพิการ

กลุ่มครอบครัวที่ส่งคนพิการเข้าสถานสงเคราะห์ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-40 ปี โดยมีอายุเฉลี่ย 42 ปี ส่วนใหญ่สมรสแล้ว ร้อยละ 48.3 สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา ครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างไม่ได้ประกอบอาชีพ ร้อยละ 27.5 . และส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 3,000

บาท และมีรายได้เฉลี่ย 7,589 บาท มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 4-6 คน ร้อยละ 55.0 และมีบ้านพักอาศัยเป็นของตนเอง ร้อยละ 48.3 โดยมีลักษณะเป็นครอบครัวเดี่ยว ร้อยละ 75.8

กลุ่มครอบครัวที่มาติดต่อขอรับบริการอื่น ๆ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง เช่นเดียวกันส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 30.0 และอายุเฉลี่ย 42 ปี สมรสแล้ว ร้อยละ 55.0 สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 38.0 ส่วนใหญ่ไม่ได้ประกอบอาชีพ ร้อยละ 31.0 และมีรายได้ต่ำกว่า 3,000 บาท โดยมีรายได้เฉลี่ย 5,518 บาท จำนวนสมาชิกในครอบครัวมี 4-6 คน และมีที่พักอาศัยส่วนใหญ่เป็นของตนเอง ร้อยละ 54.0 โดยมีลักษณะเป็นครอบครัวเดี่ยว ร้อยละ 72.0

5.1.2 ปัจจัยทั่วไปของตัวคนพิการในครอบครัว

คนพิการในครอบครัวที่ถูกส่งเข้าสถานสงเคราะห์ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 54.2 อายุต่ำกว่า 18 ปี ร้อยละ 31.7 ส่วนใหญ่พิการภายหลัง ร้อยละ 52.5 และมีความพิการทางสติปัญญาหรือการเรียนรู้ ร้อยละ 29.2 และมีความพิการอยู่ในระดับ 3 ร้อยละ 38.3 โดยคนพิการสามารถช่วยเหลือตนเองได้น้อย ร้อยละ 34.2 คนพิการมีความสัมพันธ์กับครอบครัว คือ เป็นบุตรหรือหลาน ร้อยละ 34.2 และส่วนใหญ่ไม่เคยรับรู้เรื่องการเข้ามาอยู่ในสถานสงเคราะห์ ร้อยละ 59.2 ส่วนคนพิการที่รู้สึกเฉย ๆ เมื่อทราบว่าจะถูกส่งตัวเข้าไปอยู่ในสถานสงเคราะห์ ร้อยละ 35.0 กรณีที่รับรู้และมีความรู้สึกที่ไม่พอใจ คนพิการจะแสดงอาการเสียใจและก้าวร้าว ร้อยละ 6.7 และ 5.8 ตามลำดับ

คนพิการในครอบครัวที่มาติดต่อขอรับบริการอื่นๆ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 52.0 มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ร้อยละ 38.0 และส่วนใหญ่มีความพิการตั้งแต่กำเนิด ร้อยละ 63.0 พิการทางกายหรือการเคลื่อนไหว ร้อยละ 42.0 โดยมีความพิการในระดับ 5 ร้อยละ 44.0 ส่วนใหญ่ช่วยเหลือตนเองได้ ร้อยละ 32.0 คนพิการมีความสัมพันธ์ในครอบครัว คือ เป็นบุตร/หลาน ร้อยละ 52.0 ไม่เคยรับรู้เรื่องการเข้าอยู่ในสถานสงเคราะห์ ร้อยละ 83.0 แต่ถ้ารับรู้ว่าจะต้องเข้าไปอยู่ในสถานสงเคราะห์ ส่วนใหญ่รู้สึกไม่พอใจ ร้อยละ 30.0 และจะแสดงอาการเสียใจและก้าวร้าว ร้อยละ 22.0 และ ร้อยละ 8.0 ตามลำดับ

5.1.3 ปัจจัยด้านครอบครัว

ปัจจัยด้านครอบครัวที่มีผลต่อ การรับบริการ / หรือไม่รับบริการความช่วยเหลือสวัสดิการของรัฐ เนื่องจากมีคนพิการอยู่ในครอบครัว ประกอบด้วย (1) สิทธิประโยชน์ที่ครอบครัวได้รับ (2) ความสัมพันธ์กับสมาชิกที่พิการ (3) ทักษะของครอบครัวต่อคนพิการ (4) ทักษะของครอบครัวต่อสถานสงเคราะห์ (4) ความรู้สึกที่คนพิการเป็นภาระและ (5) ความต้องการให้คน

พิกการได้รับความสะดวกสบาย ว่าครอบครัวที่ส่งคนพิกการเข้าสถานสงเคราะห์ส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับบริการและความช่วยเหลือสวัสดิการของรัฐ ร้อยละ 62.5 ส่วนครอบครัวคนพิกการที่มาขอรับบริการอื่น ๆ ส่วนใหญ่เคยได้รับบริการและความช่วยเหลือสวัสดิการจากรัฐ ร้อยละ 61.0 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

การได้รับสิทธิประโยชน์ของครอบครัวที่ส่งคนพิกการเข้าสถานสงเคราะห์ พบว่ามีค่าเฉลี่ยโดยรวม 2.53 ส่วนครอบครัวคนพิกการที่ไปขอรับบริการอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมด้านนี้ 2.75

ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวกับสมาชิกที่พิกการของครอบครัวที่ส่งคนพิกการเข้าสถานสงเคราะห์ พบว่ามีค่าเฉลี่ยโดยรวม 2.47 ส่วนครอบครัวคนพิกการที่ไปขอรับบริการอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยรวมด้านนี้ 3.18

ด้านทัศนคติของครอบครัวต่อคนพิกการของครอบครัวที่ส่งคนพิกการเข้าสถานสงเคราะห์ พบว่ามีค่าเฉลี่ยโดยรวม 3.19 และครอบครัวคนพิกการที่ไปขอรับบริการอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 3.18

ด้านทัศนคติของครอบครัวต่อสถานสงเคราะห์ของครอบครัวที่ส่งคนพิกการเข้าสถานสงเคราะห์ พบว่ามีค่าเฉลี่ยรวม 3.94 ส่วนครอบครัวคนพิกการที่ไปขอรับบริการอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.17

ด้านความรู้สึกว่าคนพิกการเป็นภาระของครอบครัวที่ส่งคนพิกการเข้าสถานสงเคราะห์ พบว่ามีค่าเฉลี่ย 3.07 ส่วนครอบครัวคนพิกการที่ไปขอรับบริการอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมด้านนี้ 2.84

ความต้องการให้คนพิกการได้รับความสะดวกสบายของครอบครัวที่ส่งคนพิกการเข้าสถานสงเคราะห์ พบว่ามีค่าเฉลี่ย 4.76 ส่วนครอบครัวคนพิกการที่ไปขอรับบริการอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยด้านนี้ คือ 4.13

จากผลการศึกษา สรุปค่าเฉลี่ยเป็นภาพรวม พบว่า ด้านครอบครัวที่ส่งคนพิกการเข้าสถานสงเคราะห์ พบว่า ความต้องการให้คนพิกการได้รับความสะดวกสบายในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.76 รองลงมาทัศนคติของครอบครัวต่อสถานสงเคราะห์ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 3.94 และครอบครัวที่ไปขอรับบริการอื่น ๆ พบว่า มีความความต้องการให้คนพิกการได้รับความสะดวกสบายในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.13 รองลงมาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวกับสมาชิกที่พิกการและทัศนคติของครอบครัวต่อคนพิกการในระดับปานกลางเช่นกัน มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 3.18

5.1.4 ปัจจัยการสนับสนุนทางสังคม

ปัจจัยการสนับสนุนทางสังคม ซึ่งประกอบด้วย (1) การได้รับข้อมูลข่าวสาร (2) การยอมรับของสังคมภายนอก (3) การได้เข้ากลุ่มหรือเป็นสมาชิกกลุ่ม (4) การได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนบ้าน ชุมชนและรัฐ และ (5) การได้รับคำแนะนำจากชุมชน / นักสังคมสงเคราะห์ เป็นต้น ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ครอบครัวที่ส่งคนพิการเข้าสถานสงเคราะห์ พบว่า ด้านการได้รับข้อมูลข่าวสารมีค่าเฉลี่ย โดยรวม 2.21 และครอบครัวคนพิการที่ไปขอรับบริการอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมด้านนี้ คือ 2.83

ครอบครัวที่ส่งคนพิการเข้าสถานสงเคราะห์ พบว่า ด้านการยอมรับของสังคมภายนอกมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 2.50 และครอบครัวคนพิการที่ไปขอรับบริการอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมด้านนี้ คือ 3.18

ครอบครัวที่ส่งคนพิการเข้าสถานสงเคราะห์ พบว่า ด้านการเข้ากลุ่มหรือเป็นสมาชิกกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 2.18 และครอบครัวคนพิการที่ไปขอรับบริการอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมด้านนี้ คือ 2.50

ครอบครัวที่ส่งคนพิการเข้าสถานสงเคราะห์ พบว่า ด้านการได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนบ้าน ชุมชน และรัฐ มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 2.26 ส่วนครอบครัวคนพิการที่ไปขอรับบริการอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยรวมด้านนี้ คือ 2.34

ครอบครัวที่ส่งคนพิการเข้าสถานสงเคราะห์ พบว่า ด้านการได้รับคำแนะนำจากชุมชน / นักสังคมสงเคราะห์ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมด้านนี้ เท่ากับ 2.68 และครอบครัวคนพิการที่ไปขอรับบริการอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยโดยรวม ด้านนี้ คือ 2.70

จากผลการศึกษารูปค่าเฉลี่ยเป็นภาพรวมพบว่าด้านครอบครัวที่ส่งคนพิการเข้าสถานสงเคราะห์ การได้รับคำแนะนำจากชุมชน / นักสังคมสงเคราะห์ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 2.68 รองลงมา คือ ด้านการยอมรับของสังคมภายนอกมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 2.50 อยู่ในระดับปานกลาง และครอบครัวคนพิการที่ไปขอรับบริการอื่น ๆ การยอมรับของสังคมภายนอก มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.17 รองลงมาคือการได้รับข้อมูลข่าวสาร มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 2.83 จัดอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

5.1.5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มครอบครัวที่ส่งสมาชิกที่พิการเข้าสถานสงเคราะห์ เห็นว่า การจัดบริการช่วยเหลือคนพิการ ด้านการแพทย์ พบว่า คนพิการถูกเลือกปฏิบัติจากเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล รอนานทำให้เสียเวลาในการเดินทาง ด้านการศึกษา พบว่า โรงเรียนเฉพาะทางสำหรับคนพิการมีน้อยมาก และค่าใช้จ่ายบางแห่งสูง ด้านสังคม การให้ความช่วยเหลือครอบครัวคนพิการยังไม่ทั่วถึง ปัญหาและอุปสรรคในการติดต่อขอรับบริการอื่นๆ มีความเห็นว่า ด้านการแพทย์ ค่าใช้จ่ายยาบางชนิดมีราคาสูง ด้านการศึกษา สถานศึกษาอยู่ไกลจากบ้าน ส่วนด้านสังคม ขาดการเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารสำหรับคนพิการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ที่คนพิการควรได้รับ การปรับปรุงบริการในสถานสงเคราะห์ พบว่า ด้านการแพทย์สถานที่ที่ผู้ป่วยพิการกับแกลบ ส่วนด้านสังคม ควรเพิ่มงบประมาณในด้านต่างๆของสถานสงเคราะห์ ควรจัดให้เหมาะสมกับจำนวนคนพิการ ข้อเสนอแนะ ด้านการแพทย์

คนพิการที่เป็นโรคจิตควรได้รับการรักษาที่โรงพยาบาลโรคจิตโดยเฉพาะ ด้านการศึกษา ควรมีการศึกษาพิเศษให้เพียงพอ ด้านอาชีพ ควรมีการฝึกอาชีพที่หลากหลาย และเป็นที่ต้องการของตลาดและด้านสังคม ควรมีการจัดสวัสดิการ บริการเลี้ยงดูคนพิการที่ไม่มีบิดา มารดาหรือไม่มีผู้อุปการะ

สำหรับกลุ่มครอบครัวที่ไม่ส่งสมาชิกที่พิการเข้าสถานสงเคราะห์ เห็นว่า ในการจัดบริการด้านการแพทย์ คนพิการควรได้รับการรักษาพยาบาลโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายจากสถานพยาบาลของรัฐ ด้านการศึกษา คนพิการยังคงถูกเลือกปฏิบัติจากเจ้าหน้าที่สถานศึกษา ด้านอาชีพ การประชาสัมพันธ์ในด้านการฝึกอาชีพสำหรับคนพิการยังน้อยมาก และด้านสังคม การให้ความช่วยเหลือครอบครัว คนพิการยังไม่ทั่วถึง ปัญหาและอุปสรรคในการติดต่อขอรับบริการอื่นๆ เห็นว่า ด้านการแพทย์ หน่วยงานมีความล่าช้าในการให้บริการ ด้านการศึกษา คนพิการถูกปฏิเสธการรับเข้าสถานศึกษา ด้านสังคม การรับเงินเบี้ยยังชีพ มีความล่าช้า ส่วนการปรับปรุงบริการในสถานสงเคราะห์ พบว่า ด้านการแพทย์ ควรมีการเพิ่มสถานบำบัดจิตเวชสำหรับคนพิการด้านสังคม เจ้าหน้าที่ควรเอาใจใส่ และเข้าใจความรู้สึกตลอดจนความต้องการของคนพิการ สำหรับข้อเสนอแนะ ด้านการศึกษา เห็นว่าชุมชนควรมีโรงเรียนสำหรับเด็กพิการ และด้านสังคม เห็นว่าการขอรับบริการในทุกๆ ด้านสำหรับคนพิการไม่ควรเสียค่าใช้จ่าย

5.1.6 ความคิดเห็นของนักสงเคราะห์ที่ปฏิบัติงานประจำสถานสงเคราะห์คนพิการ

นักสังคมสงเคราะห์ จำนวน 9 คน เป็นเพศหญิงทั้งหมด อายุระหว่าง 27-40 ปีขึ้นไป สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ 5 คน สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโททางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ จำนวน 4 คน ประสบการณ์การทำงานด้านคนพิการในสถานสงเคราะห์ 3 ปีขึ้นไป

ผลการศึกษา พบว่า นักสังคมสงเคราะห์ส่วนใหญ่ เห็นว่าปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจส่งคนพิการเข้าสถานสงเคราะห์ ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ในเรื่องของอาชีพ รายได้ ค่ารักษาพยาบาล ฐานะครอบครัวของผู้พิการ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ แหล่งที่อยู่อาศัย จำนวนสมาชิกในครอบครัว ความสัมพันธ์ในครอบครัว ครอบครัวแตกแยก และการย้ายถิ่นที่อยู่อาศัย และที่สำคัญคือทัศนคติของครอบครัวต่อคนพิการในทางลบ

ความคิดเห็นต่อการให้บริการในสถานสงเคราะห์ คิดว่า สถานสงเคราะห์อาจเป็นสถานที่เหมาะสมสำหรับผู้ที่มีปัญหาหรือเป็นทางเลือกสุดท้าย การส่งคนพิการเข้าสถานสงเคราะห์ มีผลดี คือ ทำให้คนพิการได้รับปัจจัย 4 และการฟื้นฟูทางร่างกาย อาชีพ มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม และได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพ ส่วนผลเสีย คือ คนพิการขาดความอบอุ่น และดูแลเอาใจใส่ต่อครอบครัวซึ่งมีผลต่อสภาพจิตใจทำให้เกิดอาการซึมเศร้า นอกจากนี้สถานสงเคราะห์มีสภาพ

แออัด และบุคลากรไม่เพียงพอทำให้คนพิการ ไม่ได้รับการดูแล และ พัฒนาศักยภาพเท่าที่ควร ในด้านนโยบาย นักสังคมสงเคราะห์ส่วนใหญ่เห็นว่าสถานสงเคราะห์เด็กพิการของกรมประชาสงเคราะห์ ควรมีบทบาทในการพิทักษ์สิทธิเด็กพิการ นอกจากการอุปการะเลี้ยงดู ส่วนสถานสงเคราะห์ ควรมีนโยบายรับคนพิการเฉพาะที่มีปัญหารุนแรง ไม่สามารถอยู่กับครอบครัวได้ และนักสังคมสงเคราะห์ควรมีบทบาทในการส่งเสริมให้โอกาสคนพิการได้รับสิทธิต่างๆ ตามกฎหมาย

5.1.7 กรณีศึกษา (Case Study)

กรณีศึกษา 6 ราย ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นหญิงทั้งหมด สมรสแล้ว 5 ราย เป็นหม้าย 1 ราย มีอายุระหว่าง 25 - 47 ปี สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา 2 คน ระดับมัธยมศึกษา 3 คน และระดับป.ว.ช. 1 คน จำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-8 คน มีรายได้เฉลี่ย 3,000 บาทขึ้นไป ครอบครัวมีฐานะยากจน และมีฐานะระดับปานกลาง ส่วนใหญ่เป็นครอบครัวเดี่ยว อาศัยอยู่บ้านเช่า ผู้พิการมีความสัมพันธ์ เป็น บุตร หลาน และญาติพี่น้อง ครอบครัวประสบปัญหาเดือดร้อนด้านค่าครองชีพ และการอุปการะเลี้ยงดู สมาชิกที่พิการ จึงติดต่อขอให้กรมประชาสงเคราะห์ พิจารณาช่วยเหลือ

ปัจจัยหลักของการส่งสมาชิกที่พิการเข้าสถานสงเคราะห์ คือ ความจำเป็นด้านเศรษฐกิจของครอบครัว ภาวะการดูแล ความขัดแย้งระหว่างสมาชิกของครอบครัว และความคิดที่ว่า การเข้าไปอยู่ในสถานสงเคราะห์ จะมีคนช่วยดูแลดีกว่าที่บ้าน คนพิการจะมีเพื่อนที่เป็นผู้พิการเหมือนกัน และมีโอกาสทางการศึกษา และฝึกอาชีพ ส่วนปัจจัยที่ไม่ส่งเข้าสถานสงเคราะห์ คือ ความรัก ความผูกพันกับผู้พิการ สถานสงเคราะห์มีสภาพแออัด และมีความคิดที่ว่าสถานสงเคราะห์เหมาะเฉพาะเด็กที่ถูกทอดทิ้ง ขาดผู้อุปการะ

จากกรณีศึกษานี้ พบว่า ความรับผิดชอบของหัวหน้าครอบครัว และลักษณะความพิการเล็กน้อย เป็นปัจจัยสำคัญต่อการตัดสินใจ ส่วนการให้คำแนะนำปรึกษาโดยนักสังคมสงเคราะห์ที่สนคิดต่อคนพิการ การได้รับความช่วยเหลือมากหรือน้อยจากกรมประชาสงเคราะห์ และท่าทีของเพื่อนบ้านที่มีทั้งให้ความช่วยเหลือ และต่างคนต่างอยู่ ซึ่งเป็นปัจจัยเสริมอื่นๆ

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของครอบครัวในการส่งสมาชิกที่พิการเข้าสถานสงเคราะห์

ผลการวิเคราะห์ “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของครอบครัวในการส่งสมาชิกที่พิการเข้าสถานสงเคราะห์ กรมประชาสงเคราะห์” ได้กำหนดประเภทของปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของครอบครัวต่อการส่งสมาชิกที่พิการเข้าสถานสงเคราะห์ 4 ประเภท คือ (1) ปัจจัยส่วนบุคคลของครอบครัว ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส การศึกษา อาชีพของครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัว และลักษณะครอบครัว (2) ปัจจัยด้านคนพิการ ได้แก่ เพศ อายุ ชนิดของความพิการ ประเภทของความพิการ ความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ความสัมพันธ์ในครอบครัว (3) ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ สิทธิประโยชน์ที่ครอบครัวได้รับ ความสัมพันธ์กับสมาชิกที่พิการ ความรู้สึกว่าคนพิการเป็นภาระ ความต้องการให้คนพิการได้รับความสะดวกสบาย และ (4) ปัจจัยการสนับสนุนทางสังคม ได้แก่ การได้รับข้อมูลข่าวสาร การยอมรับของสังคม ภายนอก การได้เข้ากลุ่มหรือเป็นสมาชิกกลุ่ม การได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนบ้าน ชุมชน และรัฐ และการได้รับคำแนะนำจากชุมชน / นักสังคมสงเคราะห์

เมื่อนำตัวแปรทั้งหมดเข้าวิเคราะห์ในสมการจำแนกประเภท (Discriminate Function Equation) พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของครอบครัวในการส่งสมาชิกที่พิการเข้าสถานสงเคราะห์ กรมประชาสงเคราะห์ มีตามลำดับดังนี้ คือ ความสามารถช่วยเหลือตนเองของคนพิการ ประเภทของความพิการ ความสัมพันธ์ครอบครัวกับสมาชิกที่พิการ ความต้องการให้คนพิการได้รับความสะดวกสบาย ระดับความพิการของคนพิการ การยอมรับจากสังคมภายนอก การได้รับข้อมูลข่าวสาร สิทธิประโยชน์ที่ครอบครัวได้รับ การได้เข้ากลุ่มหรือเป็นสมาชิกกลุ่ม และความรู้สึกว่าคนพิการเป็นภาระ โดยที่ปัจจัยเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตั้งแผนภูมิตี่ 5.1)

การอภิปรายผลจะเป็นการวิเคราะห์ตัวแปรทั้ง 10 ตัวแปร ต่อไปนี้

1.ความสามารถช่วยเหลือตนเองได้ของคนพิการ เป็นตัวแปรอันดับแรกที่มีผลต่อการตัดสินใจส่งคนพิการเข้าสถานสงเคราะห์ โดยกลุ่มคนพิการที่มีความสามารถช่วยเหลือตนเองได้น้อยหรือช่วยเหลือตนเองไม่ได้เลย จะมีแนวโน้มถูกส่งเข้าสถานสงเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของจูไรร์ดีน มิตรทองแท้ (2532 : 69 - 70) พบว่า ความสามารถของผู้ป่วยในการช่วยเหลือตนเองเป็นปัจจัยด้านผู้ป่วย เกี่ยวข้องกับภาระการดูแลเป็นอย่างยิ่ง ผู้ดูแลไม่สามารถคาดเดาอาการของผู้ป่วยและสถานการณ์ในการดูแลทำให้เกิดความไม่แน่ใจ อาจารย์สีกท้อแท้ หมคกำลังใจที่จะแสวงหาวิธีการดูแลได้ ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญในการตัดสินใจส่งคนพิการเข้าสถานสงเคราะห์

2. **ประเภทของความพิการ** เป็นตัวแปรที่มีความสำคัญเป็นอันดับสองที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจส่งคนพิการเข้าสถานสงเคราะห์ คือพิการทางสติปัญญาและการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของปรกรณ์ วชิรกุล (2541) พบว่า ปัจจัยที่มีความสำคัญกับระดับคุณภาพชีวิตของคนพิการ ได้แก่ ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์ในทางบวก และปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการ ได้แก่ สัมพันธภาพกับชุมชน เขตที่อาศัยอยู่ของผู้พิการ ความเพียงพอของรายได้ และประเภทความพิการ เป็นต้น ดังนั้น ประเภทความพิการที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการมีปัจจัยต่อการตัดสินใจส่งคนพิการเข้าสถานสงเคราะห์เช่นเดียวกัน เนื่องจากคนพิการที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี ย่อมได้รับการยอมรับและสามารถใช้ชีวิตอยู่ในครอบครัวโดยไม่ต้องพึ่งสถาบันของรัฐ

3. **ความสัมพันธ์ครอบครัวกับสมาชิกที่พิการ** มีความสำคัญเป็นอันดับ 3 ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจส่งคนพิการเข้าสถานสงเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของครุณี นาทะสิริ และคณะ (2521) ที่พบว่าสภาพแวดล้อมทางบ้าน ทำให้ญาติของผู้ป่วยที่มีอาการดี ร้อยละ 62 เห็นว่าทางบ้าน และละแวกบ้านที่ผู้ป่วยอยู่ เอื้ออำนวยให้ดำเนินชีวิตได้ตามปกติ และมีความสัมพันธ์กับสมาชิกในครอบครัวดี คือทุกคนที่รักใคร่กลมเกลียวกัน ผู้ป่วยได้รับการต้อนรับดี พูดยุติตามปกติเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น ส่วนผู้ป่วยที่อาการไม่ดี ส่วนใหญ่จะอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี เพราะฉะนั้นสัมพันธภาพที่ดีของครอบครัวมีผลต่อการตัดสินใจส่งคนพิการเข้าสถานสงเคราะห์

4. **ความต้องการให้คนพิการได้รับความสะดวกสบาย** เป็นตัวแปรที่มีความสำคัญเป็นอันดับ 4 ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจส่งคนพิการเข้าสถานสงเคราะห์ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการของ เมอร์เรย์ ที่เน้นความเป็นปัจเจกชน ความต้องการในความหมายของเมอร์เรย์ เป็นสิ่งเล้าที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมและบุคลิกภาพมีศูนย์กลางอยู่ที่ตัวบุคคล โดยความต้องการทั้ง 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการที่คนพิการจะได้รับความสะดวก คือ ความต้องการที่จะได้รับความปลอดภัย และความต้องการที่จะให้ ผู้อื่นเมตตาสงสาร ดังนั้นครอบครัวที่ต้องการให้คนพิการได้รับความต้องการดังกล่าว โดยที่ครอบครัวไม่สามารถสนองความต้องการนั้นได้ จึงตัดสินใจส่งคนพิการเข้าสู่สถานสงเคราะห์

5. **ระดับความพิการคนพิการ** เป็นตัวแปรที่มีความสำคัญเป็นอันดับ 5 ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจส่งคนพิการเข้าสถานสงเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับปรกรณ์ วชิรกุล (2541) พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการ และส่งผลการตัดสินใจส่งคนพิการ อีกปัจจัยหนึ่งคือระดับความพิการ กล่าวคือ คนพิการที่มีสภาพความพิการมากและมีความสามารถในการช่วยเหลือตนเองได้น้อย จะเป็นคนพิการกลุ่มหนึ่งที่ถูกส่งเข้าสถานสงเคราะห์

6. การยอมรับจากสังคมภายนอก เป็นตัวแปรที่มีความสำคัญเป็นอันดับ 6 ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจส่งคนพิการเข้าสถานสงเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับวารสารณ์ แสงวัชร (2537) ครอบครัวยึดเป็นแหล่งการสนับสนุนทางสังคมที่ใกล้ชิดและมีความสำคัญมากที่สุด หากผู้สูงอายุได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวในด้านต่างๆ จะช่วยให้มีอารมณ์และจิตใจที่มั่นคง มองโลกในแง่ดี มีสุขภาพจิตที่ดี พร้อมทั้งจะเผชิญกับปัญหาต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งการสนับสนุนที่ได้รับจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับสัมพันธภาพระหว่างผู้สูงอายุกับครอบครัว เช่นเดียวกับคนพิการ การยอมรับจากสังคมภายนอกก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งในการตัดสินใจส่งคนพิการเข้าสถานสงเคราะห์

7. การได้รับข้อมูลข่าวสาร เป็นตัวแปรที่มีความสำคัญเป็นอันดับ 7 ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจส่งคนพิการเข้าสถานสงเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเมย์ (May, 1993 : 273 – 278) กล่าวว่า ความต้องการของผู้ดูแลคนพิการมี 3 ประการ คือ 1) ความต้องการข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพความเจ็บป่วยของผู้ป่วย การพยากรณ์โรค การดำเนินโรค ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับผู้ป่วย 2) ความต้องการความช่วยเหลือ 3) ความต้องการความเข้าใจในสิ่งที่เกิดจากความกลัวต่างๆ ข้อมูลข่าวสารจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้พิการและครอบครัวต้องรับรู้ เพื่อการเข้าถึงสิทธิของคนพิการ หากครอบครัวไม่ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เพียงพอ โดยเฉพาะข้อมูลข่าวสารในระบบสวัสดิการคนพิการจึงส่งผลให้ครอบครัวตัดสินใจส่งคนพิการเข้าสถานสงเคราะห์

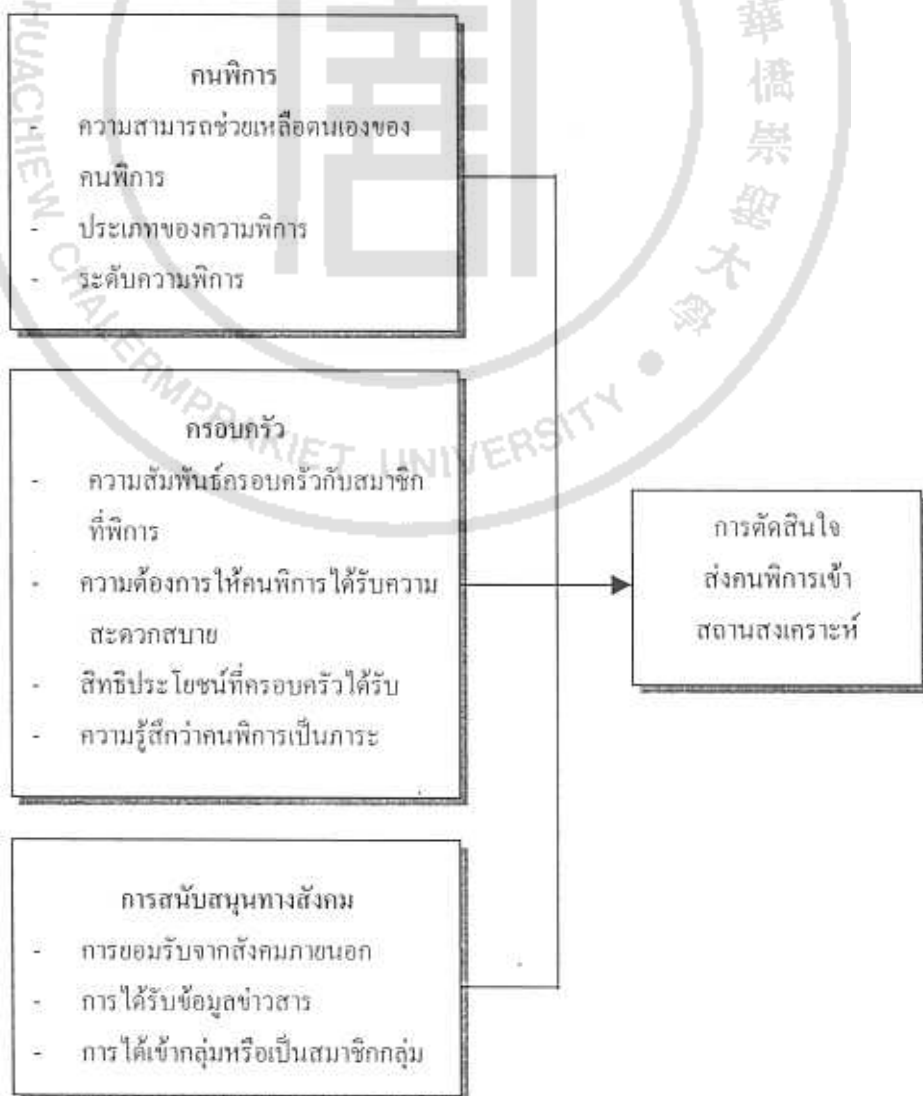
8. สิทธิประโยชน์ที่ครอบครัวได้รับ เป็นตัวแปรที่มีความสำคัญเป็นอันดับ 8 ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจส่งคนพิการเข้าสถานสงเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกองวิชาการกรมประชาสงเคราะห์ (2534) พบว่า การช่วยเหลือคนพิการที่มีปัญหาความเดือดร้อน ให้สามารถอยู่กับครอบครัวได้ต่อไป โดยรัฐจะต้องปรับปรุงหลักเกณฑ์การสงเคราะห์ให้กว้างขวางเพียงพอ เช่น สามารถเปิดหลักสูตรการฝึกอาชีพที่ตลาดแรงงานต้องการ เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีคุณภาพและสามารถออกไปประกอบอาชีพได้ ดังนั้น หากคนพิการในสังคมได้รับบริการและสิทธิประโยชน์ที่เฝ้าฟังได้รับอย่างเต็มที่และเอื้อประโยชน์ในการดำรงชีวิตของคนพิการ คนพิการก็พร้อมที่จะอยู่ในสังคมและครอบครัวต่อไป

9. การได้เข้ากลุ่มหรือเป็นสมาชิกกลุ่ม เป็นตัวแปรที่มีความสำคัญเป็นอันดับ 9 ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจส่งคนพิการเข้าสถานสงเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของยุพา วิสุทธิโกศล และคณะ (2524) ที่ว่า ผู้ป่วยสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ด้วยความสุข เพราะผู้ป่วยได้รับการยอมรับว่าเป็นสมาชิกคนหนึ่งของครอบครัว/ชุมชน ที่ยังมีความสามารถทำงานให้เกิดประโยชน์ได้ หากคนพิการได้รับโอกาสและการยอมรับ รวมทั้งได้เข้ากลุ่มสมาชิกที่เข้าใจและมีความต้องการมีลักษณะของกลุ่มที่ใกล้ชิดเดียวกัน สิ่งนี้ก็เป็นผลต่อการตัดสินใจเข้าสถานสงเคราะห์ของคนพิการ

10. ความรู้สึกว่าคุณพิการเป็นภาระ เป็นตัวแปรที่ 10 และเป็นอันดับสุดท้ายที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจส่งคนพิการเข้าสถานสงเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของพุทธพร สุนทรลักษณ์ (2533) พบว่า ในด้านผลกระทบต่อผู้ป่วยและครอบครัว หลังจากที่ได้ประสบอุบัติเหตุแล้ว ปัญหาทางด้านสังคมก็คือ ผู้ป่วยตกเป็นภาระของครอบครัว ทำให้ครอบครัวต้องเพิ่มค่าใช้จ่ายมากขึ้นกว่าปกติ เพื่อนำมาเป็นการรักษาพยาบาล ค่าเดินทางมาเยี่ยม ค่าใช้จ่ายอื่นๆ และครอบครัวขาดรายได้ ในส่วนที่ผู้ป่วยเป็นผู้หารายได้ ทำให้รายได้ลดลง รายจ่ายมากขึ้น ครอบครัวจึงตกอยู่ในภาวะหนี้สิน และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในครอบครัว คือ สมาชิกในครอบครัวเกิดความเครียดทางด้านจิตใจ และต้องทำงานหนักมากขึ้น เมื่อครอบครัวเห็นว่า คนพิการเป็นภาระและก่อให้เกิดความตึงเครียดดังกล่าว จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลให้ตัดสินใจส่งคนพิการเข้าสถานสงเคราะห์

แผนภูมิที่ 5.1

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของครอบครัวในการส่งสมาชิกพิการเข้าสถานสงเคราะห์

5.2.2 ความคิดเห็นของนักสังคมสงเคราะห์ที่ปฏิบัติงานประจำสถานสงเคราะห์คนพิการ

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของครอบครัวในการส่งสมาชิกที่พิการเข้าสถานสงเคราะห์ ในความเห็นของนักสังคมสงเคราะห์ส่วนใหญ่ เห็นว่า เศรษฐกิจของครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้คนพิการ ถูกส่งเข้ารับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์ จากการทบทวนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ปัญหาเศรษฐกิจของครอบครัวมักเกิดจากความเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นกับสมาชิกของครอบครัวที่มีค่าใช้จ่าย เช่น การศึกษาของณัฐ ไชย ดันดิสุข (2528 : 40) เพ็ญแข แสง โนลี (2526) และอุมาสมร หังสพฤกษ์ (2527) นอกจากนี้ความเห็นที่ว่าสภาพแวดล้อมและทัศนคติเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการส่งคนพิการเข้าสถานสงเคราะห์ ก็สอดคล้องกับการศึกษาของฟารีดา อิบราฮิม (2525 : 7) ในเรื่องความต้องการของผู้ป่วยเรื้อรังและพิการ ซึ่งนอกจากมีความต้องการความรู้เรื่องอาการของโรคที่เป็นอยู่ และต้องการความช่วยเหลือทางด้านเศรษฐกิจแล้ว ยังมีความต้องการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและมีอุปกรณ์ช่วยชดเชย การศึกษาของ สาโรจน์ คำรัตน์ และพิมพ์ทอง เจริญเมือง (2541) และ จารุวรรณ ต.สกุล (2524) ที่พบว่า ญาติ ผู้ป่วยจิตเวชมี แนวโน้ม ไม่อยากรับผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาแล้วกลับบ้าน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะญาติส่วนใหญ่มีความเชื่อว่าโรคจิตไม่มีทางหายขาด ต้องกินยาเป็นประจำ นอกจากนี้โรคจิตเวชเป็นที่รังเกียจของสังคม นำอับอายและเป็นภาระของครอบครัวที่ต้องดูแล

สำหรับการให้บริการในสถานสงเคราะห์ความเห็นของนักสังคมสงเคราะห์เกี่ยวกับบทบาทของนักสังคมสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์ ให้บริการไม่ได้เต็มที่เนื่องจากจำนวนเจ้าหน้าที่มีน้อย และยังขาดความร่วมมือจึงเห็นว่าเด็กพิการควรได้อยู่กับครอบครัวมากกว่าสอดคล้องกับการศึกษาของ วิภารัตน์ วรปัญญากิจ (2531) ซึ่งศึกษาเรื่องการจัดบริการสวัสดิการเกี่ยวกับเด็กกำพร้า และความเห็นที่ว่าสถานสงเคราะห์คนพิการควรมีนโยบายรับคนพิการเฉพาะที่มีปัญหารุนแรงและไม่สามารถอยู่ร่วมกับครอบครัวได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกองวิชาการ กรมประชาสงเคราะห์ (2534) ที่มีข้อเสนอแนะว่าการช่วยเหลือคนพิการให้สามารถอยู่ร่วมกับครอบครัวได้นั้นต้องปรับปรุงหลักเกณฑ์การสงเคราะห์ให้กว้างขวางเพียงพอ สามารถเปิดหลักสูตรการฝึกอาชีพที่ตลาดแรงงาน เพื่อให้คนพิการ ได้รับการฝึกและพัฒนาศักยภาพของคนให้สามารถออกไปประกอบอาชีพต่อได้ และสอดคล้องกับการศึกษาของกิตติยา (นรามาศ) รัตนากร (2531) พบว่า ในด้านอาชีพ ควรจัดการรณรงค์ให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติการจัดคนพิการเข้าทำงาน โดยเน้นให้พิจารณาจากความสามารถของคนพิการ มากกว่าสภาพความพิการ พร้อมทั้งตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับคนพิการโดยตรง และจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพให้มากกว่าเดิม โดยให้องค์กรเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการกับภาครัฐบาล

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของครอบครัวในการส่งสมาชิกที่พิการเข้าสถานสงเคราะห์ ซึ่งได้แก่ ปัจจัยด้านคนพิการ ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคม รวมทั้งข้อคิดเห็นของนักสังคมสงเคราะห์ส่วนใหญ่ที่เพิ่มเติม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม และทัศนคติ ผู้วิจัยมีความเห็น โดยสรุปว่าความจำเป็นที่จะต้องส่งสมาชิกที่พิการเข้าสถานสงเคราะห์จะไม่มีหรือลดน้อยถ้าครอบครัวได้รับความช่วยเหลือ พัฒนา และสนับสนุนด้านต่างๆ ซึ่งเป็นผลดีต่อสังคม จึงมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาบริการช่วยเหลือครอบครัวที่มีสมาชิกพิการ ดังนี้ ตามแผนภูมิที่ 5.2

โดยมีกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งรับผิดชอบงานด้านคนพิการ ในปัจจุบัน สนับสนุนให้คนพิการประเภทต่างๆ สามารถเข้าถึงบริการของรัฐ โดยมีหน่วยงานร่วมที่รับผิดชอบด้วยอีก 3 กระทรวง ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงแรงงาน ทำงานในลักษณะเครือข่ายทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ ดังนี้

ระดับนโยบาย

1. ภาครัฐควรกำหนดนโยบายด้านการส่งเสริมความตระหนักรู้ และการเสริมสร้างเจตคติเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้สังคมมีเจตคติที่ถูกต้องต่อคนพิการ
2. กระทรวงสาธารณสุข ควรส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพคนพิการ โดยบริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แบบบูรณาการ สหวิชาชีพ และการแพทย์ทางเลือก

3. กระทรวงแรงงาน ควรสนับสนุนการศึกษาอาชีพและการประกอบอาชีพของคนพิการ รวมทั้งการประกอบอาชีพอิสระ การทำงานในหน่วยงานเอกชน สถานประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ และรัฐวิสาหกิจ

4. กระทรวงศึกษาธิการควรสนับสนุนส่งเสริมให้เด็กพิการได้รับบริการการศึกษาในทุก ระดับ โดยเน้นการศึกษาาร่วมในโรงเรียนปกติอย่างทั่วถึง

5. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรจัดระบบสวัสดิการสำหรับ คนพิการ เพื่อสร้างหลักประกันพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการโดยการพัฒนาการให้บริการแบบศูนย์ บริการเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียวเพื่ออำนวยความสะดวกแก่คนพิการ

6. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการ และการประเมินผลโครงการต่างๆ เกี่ยวกับคนพิการ

7. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรจัดสวัสดิการสังคม โดยเฉพาะ เบี้ยยังชีพแก่คนพิการและเงินทุนประกอบอาชีพสำหรับคนพิการหรือครอบครัวคนพิการให้ทั่วถึง ตามความจำเป็น และสวัสดิการอื่นๆ ที่ส่งเสริมให้คนพิการอยู่ร่วมกับครอบครัวอย่างมีความสุข

ระดับปฏิบัติ

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน

1) ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับบริการ และสิทธิประโยชน์คนพิการมากขึ้น เช่น การจดทะเบียนคนพิการ การขอกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ การขอรับเงินเบี้ยยังชีพ หรือการขอรับ การสงเคราะห์ต่างๆ เพื่อให้คนพิการและครอบครัวได้รับรู้สิทธิของตนเองมากขึ้น ตลอดจน ประชาชนทั่วไปได้รับทราบ

2) ควรสนับสนุนคนพิการได้รับบริการทางแพทย์และการฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างค่อเนื่องและกว้างขวาง เน้นจัดบริการให้การรักษาพยาบาลแบบให้เปล่าแก่เด็กพิการหรือคนพิการที่ ยากจน

3) ควรสนับสนุนการศึกษา จัดกิจกรรมทางกีฬา นันทนาการ สำหรับคนพิการ

4) ควรสนับสนุนให้ความรู้องค์กรชุมชน และองค์การบริหารส่วนตำบล มีความรู้ ความเข้าใจ ในการดูแลคนพิการตั้งแต่ระดับรุนแรง เพื่อสามารถจัดบริการพัฒนาคนพิการในชุมชน ได้ด้วยตนเอง

5) จัดทำโครงการส่งเสริมความเข้มแข็งของครอบครัว เช่น โครงการการดำรงชีวิต อิสระของคนพิการ (Independent Living) เพื่อให้คนพิการสามารถทำกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง เช่น รับประทานอาหาร อาบน้ำเอง เป็นต้น

2. ครอบครัวยุคใหม่

1) ส่งเสริมให้ครอบครัวที่มีสมาชิกพิการ ได้เรียนรู้วิธีการดูแลและปฏิบัติต่อกันพิการในแต่ละประเภทอย่างถูกต้องเหมาะสม รวมทั้งการสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลคนพิการเพื่อเป็นการพัฒนาคนพิการให้เกิดศักยภาพ สามารถช่วยเหลือตนเองได้ในระดับหนึ่ง ไม่เป็นภาระของครอบครัว และเป็นการลดจำนวนคนพิการที่ถูกทอดทิ้ง หรือถูกส่งเข้าสถานสงเคราะห์

2) ควรสนับสนุนการรวมกลุ่มประกอบอาชีพ เพื่อให้คนพิการและครอบครัวมีอาชีพ มีรายได้อาจพึ่งตนเองได้

3. สถานสงเคราะห์

1) สถานสงเคราะห์ควรมีบทบาทส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพคนพิการ มีกิจกรรมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลคนพิการ

2) ควรจัดทำกลุ่มบำบัด โดยจัดตั้งกลุ่มชมรมผู้ปกครองเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มแลกเปลี่ยน ข้อคิดเห็นในการดูแลช่วยเหลือคนพิการ ตลอดจนหาแนวทางแก้ไขคนพิการร่วมกัน

3) จัดตั้งหน่วยแนะแนวให้คำปรึกษาผู้ปกครองหรือพ่อแม่ที่มีบุตรพิการ

4) สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการด้านอาชีพ โดยมีการฝึกอาชีพให้และเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงานหรือประกอบอาชีพอิสระ

5.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษารังต่อไป

เห็นควรมีการศึกษาในหัวข้อหรือประเด็นต่อไปนี้ คือ

1. สัมพันธภาพครอบครัวที่มีผลต่อการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ
2. การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในชุมชนเมืองและชนบท
3. การดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ ในบริบทของสังคมไทย